

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 28P/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119205162
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119205162.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Farkašovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. J. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., pochádzajúcu z rodičov: matky Z. O. P., V. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, K., právne zastúpená JUDr. Ivetou Hrebenárovou, so sídlom Grešova 7, K. a otca Z. S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. J. XX, G. v konaní o úpravu práv a povinností takto

r o z h o d o l :

I. Z v e r u j e maloletú J. Y., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky; zastupovať maloletú a spravovať majetok maloletej majú právo obaja rodičia,

II. otec je p o v i n ť prispievať na výživu maloletej J. sumou vo výške 250,- Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc od 1.1.2019 opakovane do budúcnosti,

III. dlžné výživné za obdobie od 1.1.2019 do 30.10.2019 vo výške 1.500,- Eur je otec p o v i n ť zaplatiť k rukám matky v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

IV. upravuje styk otca s maloletou J. tak, že:

otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny víkend od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod.,

počas jarných prázdnin každý páry rok od soboty, ktorá predchádza začiatku jarných prázdnin od 12.00 hod. do nasledujúceho piatku do 18.00 hod.

počas veľkonočných prázdnin od Zeleného štvrtka od 9.00 hod. do Bielej soboty do 18.00 hod.,

počas letných prázdnin, každý páry rok od 15.7. od 9.00 hod. do 31.7. do 18.00 hod. a každý nepárny rok od 15.8. od 9.00 hod. do 31.8. do 18.00 hod.,

počas vianočných sviatkov, každý nepárny rok od 23.12. od 9.00 hod. do 24.12. do 16.00 hod. a od 30.12. od 9.00 hod. do 4.1. nasledujúceho roka do 18.00 hod. , každý páry rok od 24.12. od 16.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod, tak, že maloletú prevezme v mieste bydliska matky v dohodnutý deň a čas a v mieste bydliska matky ho v dohodnutý deň a čas riadne vráti,

matka je povinná maloletú na styk s otcom r i a d n e pripraviť,

V. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa svojím návrhom zo dňa 14.03.2019 domáhala úpravy práv a povinností k maloletej J.. Otec súhlasil s návrhom na zverenie, napokon sa rodičia dohodli aj na úprave styku, otec nesúhlasil s

navrhovanou výškou výživného. Navrhoval, aby súd určil výživné vo výške 100,- Eur a od 1.júla 2019 vo výške 120,- Eur.

2. Opatrovníčka navrhovala zveriť maloletú J. do starostlivosti matky, upraviť styk po vzájomnej dohode rodičov a určiť výživné podľa zárobkových možností a schopností rodičov.

3. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, výsluchom maloletej J. prostredníctvom kolízneho opatrovníka, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

4. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od apríla 2016. Rodičia sa od toho času dohodli na výživnom 100,- Eur a dohodli sa aj na styku, ktorý bol na dohode rodičov.

5. Rodičia absolvovali proces v zmysle Cochemského modelu pred vyššou súdnou úradníčkou - koordinátorkou. Tam sa dohodli aj na úprave styku, avšak nedohodli na sa výživnom, otec s navrhovaným výživným 250,- Eur nesúhlasil.

6. Na pojednávaní matka potvrdila, že pracuje ako prokurátorka, býva spolu s dcérou J., aj s dcérou z prvého manželstva, ktorá má 22 rokov. Študuje na vysokej škole. Okrem tohto bytu, v ktorom bývajú, zakúpila ešte ďalšie dva byty, na Š. M. J. Š. W., na ktoré zobrala hypotéku. Za jeden platí 360,- Eur a za druhý 600,- Eur mesačne. Brala to ako investíciu do budúcnosti pre svoje dcéry. V obidvoch bytoch má podnájomníkov, za jeden platia 400,- Eur za druhý 450,- Eur. Podávala daňové priznanie, ktoré doložila do spisu. Za byt, v ktorom býva spolu s dcérami platí 200,- Eur, poisťku J. ročne 470,- Eur, ďalšiu poisťku pre seba 208,- Eur, školský klub 12,- Eur mesačne, angličtina štvrťročne 100,- Eur, plávanie 200,- Eur za polrok, 60,- Eur ročne za uloženie pupočníkovej šnúry. 22 ročná dcéra študuje na vysokej škole v H.F., býva s nimi doma, určené je tam výživné, ktoré jej otec platí mesačne 300,- Eur.

7. Otec pracuje ako prokurátor v G.. Má vyživovaciu povinnosť voči dcére O., ktorá študuje druhý ročník vysokej školy v Q.. Dohodli sa, že jej bude platiť 300,- Eur mesačne. Má ešte syna Z., ktorý študuje na vysokej škole, aj keď sa oženil, dohodli sa na platení výživného 200,- Eur. J. doposiaľ platil 100,- Eur. Myslí si, že toto výživné pokryje náklady, ktoré uvádzala matka. Má hypotéku 235,- Eur mesačne, býva síce v mestskom byte, ale kúpil si nehnuteľnosť - chatu, aby mal svoju vlastnú nehnuteľnosť, má ešte ďalšie dva spotrebné úvery 189,- a 137,- Eur mesačne. Pohonné hmoty okolo 220,- Eur mesačne. Stavebné sporenie 100,- Eur mesačne a 50,- Eur poistenie. S J. sa pravidelne stretáva, boli v lete v Chorvátsku týždeň.

8. Na základe listinných dôkazov z Krajskej prokuratúry v K. je zrejmé, že v roku 2019 priemerný príjem matky bol 3.500,- Eur mesačne, otca 2.430,- Eur mesačne. Otec však poberal aj nemocenské poistenie 254,- a 554,- Eur náhrada príjmu. Otec bol práce neschopný prvý polrok roku 2019.

9. Na základe žiadosti zo strany matky, súd si zistil priemerný mesačný zárobok za predchádzajúce obdobie, kedy otec nebol práce neschopný, priemerný príjem matky za rok 2018 bol 3.339,- Eur, priemerný príjem otca 3.234,- Eur.

10. Ohľadne výživného si súd pripojil rozsudok Okresného súdu v G. 5Pc/20/2018, ktorým bola zrušená vyživovacia povinnosť otca voči synovi Z. Y.. V odôvodnení tohto rozhodnutia sa píše, že sa otec so synom dohodli na platení výživného vo výške 200,- Eur mesačne až do ukončenia jeho štúdia.

11. Na pojednávaní v septembri otec trval na tom, aby súd upravil styk s maloletou J.. Hoci predtým sa ohľadne styku vedeli dohodnúť, nastali medzi nimi určité problémy a neboli dodržané vopred sľúbené dohody. Preto predložili podrobný návrh na úpravu styku. Na pojednávaní v októbri však napokon rodičia uzavreli kompromisnú dohodu ohľadne stretávania sa, na základe vzájomnej diskusie a aj potom čo súd oboznámil rodičov z vypočutia maloletej J., ktorá bola vypočutá kolíznym opatrovníkom v domácom prostredí. Maloletá J. vyjadrila vôľu stretávať sa s otcom, má otca veľmi rada, chce však, aby akceptoval jej pohľad na danú situáciu, má veľmi rada kamarátky a veľmi je naviazaná na svoju sestru N., ale chcela by, aby návštevy boli ponechané u ocka na jej rozhodnutí.

12. Rodičia sa napokon po diskusii dohodli na úprave rámcového styku, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a teda na úpravu víkendov a prázdnin ako aj vianočných a veľkonočných sviatkov.

13. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

15. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Súd na základe vykonaného dokazovania rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a to z nasledujúcich dôvodov.

25. Ohľadne starostlivosti o maloletú nepadol iný návrh ako ten, že bude zverená do starostlivosti matky. Aj na základe správy opatrovníka bolo zrejmé, že maloletá J. má u matky silné zázemie, má silný vzťah aj so svojou nevlastnou sestrou, starostlivosť je poskytovaná na vysokej úrovni, súd rozhodol tak, že zveril maloletú do starostlivosti matky.

26. Vo veci výživného súd vychádzal z príjmu oboch rodičov. Navrhované výživné zo strany otca je vo vzťahu k jeho príjmu neprimerané. Neobstojí tvrdenie, že maloletá je malá, a teda výdavky na ňu nie sú vysoké. Dieťa má právo na životnú úroveň svojich rodičov a ak rodičia spoločne dosahujú priemerne príjem okolo 6.000,- Eur mesačne, životná úroveň maloletej J., napr. jej oblečenie, strava, voľnočasové aktivity majú korešpondovať s týmto príjmom rodičov. Obaja rodičia majú ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči dcéram vysokoškolským, čo súd pri určení výšky výživného zohľadňoval. Po právnej stránke súd nemohol zohľadniť dobrovoľne platené výživné na plnoletého syna Z. vo výške 200,- Eur s poukazom na to, že je viazaný rozhodnutím Okresného súdu v G., ktorý zrušil vyživovaciu povinnosť voči plnoletému synovi Z. a súd poukazuje na to, že vyživovacia povinnosť voči plnoletému aj reálne skončila, keďže plnoletý syn Z. sa oženil. Avšak ak by aj súd bral do úvahy tých 200,- Eur mesačne

spolu s výživným pre plnoletú dcéru 300 Eur aj s určeným výživným 250,- Eur, výživné pokrýva 30% z príjmu otca. Tu súd chce zdôrazniť, že 30% z príjmu otca je to aj v čase keď otec bol práce neschopný a jeho priemerný zárobok podľa zamestnávateľa bol 2.430,- Eur. Súd však musí v kontexte brať do úvahy, že otec je prokurátor so stabilným mesačným príjmom, ktorý ak otec nemá dlhotrvajúcu PN je viac ako 3.000,- Eur mesačne. Súd teda poukazuje na to, a zvyrazňuje, že aj keby otec bol na PN a dosahoval príjem 2.500,- Eur a aj keby súd zarátal výživné na syna Z., na ktorého už bola zrušená vyživovacia povinnosť, platené výživné by nedosiahlo strop 30% z príjmu otca, čo je určené výživné v zmysle rozhodovacej praxe slovenských súdov.

27. Súd však v kontexte spoločenského postavenia otca a práce otca, jeho pravidelného príjmu a len jednej vyživovacej povinnosti navyše od maloletej J., určil výživné vo výške tak ako žiadala matka. Teda vo výške 250,- Eur mesačne. Aj v tomto kontexte súd chce uviesť, že zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec sa s maloletou pravidelne stretáva a má s ňou mnohé aktivity. Skutočnosť, že sa s dospelou dcérou dohodli na výživnom 300,- Eur, na čo poukazoval otec v porovnaní s maloletou J., súd do úvahy nebral, pretože ak by súd upravoval výživné z príjmu otca na plnoletú dcéru, ktorá študuje na vysokej škole, určite by sa pohyboval nad 300,- Eur.

28. V kontexte všetkých týchto skutočností mal súd za to, že matkin návrh na výživné je v súlade so všetkými citovanými právnymi normami, je primerané veku a primerané príjmom oboch rodičov, zvyrazňujúc opäť tú skutočnosť, že maloletá sa má právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov a zvyrazňujúc tú skutočnosť, že rodičia maloletej sú prokurátori, ktorí majú stabilný vyšší príjem, ktorý odôvodňuje takto upravené výživné.

29. Keďže otec platil výživné od januára vo výške 100,- Eur, vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie od 1.1.2019 do 30.10. 2019 vo výške 1.500,- Eur (150 x 10). Súd rozhodol o zaplatení tohto dlžného výživného zo strany otca v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, poukazujúc na to, že otec má príjem z ktorého môže zaplatiť dlžné výživné v lehote jedného mesiaca, čo sa súdu javí ako primeraná doba. Súd pritom poukazuje na to, že lehota stanovená zákonom je tri dni, 30 dní, ako lehota je primeraná aj v prípade, že by otec svoje úspory mal viazané.

30. Poukazujúc na úpravu styku súd chce zvyrazniť, že rodičia napokon za pomoci vyššieho súdneho úradníka - koordinátora v zmysle Cochemského modelu ako aj za pomoci súdu na pojednávaní dospeli k dohode, ako často a kedy sa bude styk otca s maloletou realizovať. Tak upravený styk ako je vo výroku tohto rozsudku korešponduje s dohodou rodičov, ku ktorej dospeli na ostatnom pojednávaní a súd len zvyrazňuje, že takto upravený styk je v záujme maloletej J.. Zároveň súd apeluje na rodičov, aby pri svojej komunikácii zvažovali vždy záujem svojej dcéry a reflektovali to, čo J. uviedla pred opatrovníčkou, že si želá, aby rodičia brali do úvahy aj jej rozhodnutie, kedy sa chce alebo nechce stretávať, na ako dlho a akou formou. Súd teda apeluje na rodičov, že tak ako sa vedeli dohodnúť v predchádzajúcom období, po svojom rozchode, aby dokázali sa o stretávaní dohodnúť aj v ďalšom období. Je dôležité, aby maloletá J. videla, cítila a vnímała, že je pre rodičov dôležitá a že rodičia dokážu reflektovať a chápať jej postoje a názory a dokážu rešpektovať jej rozhodnutie. Je dôležité do budúcnosti, aby J. si zachovala dobrý vzťah s otcom a trávila s ním veľa času, na druhej strane je dôležité, aby otec chápal, že čas s J. musí vyplniť spôsobom, aby ju zaujal, aby vnímal jej potreby, jej záujmy alebo aj jej túžbu po kamarátstvach, po deťoch a pod.

31. Súd chce na záver konštatovať, že obaja rodičia sú veľmi disponovaní v svojich rodičovských kompetenciách, vedia reflektovať potreby svojej dcéry. Súd sa domnieva a veľmi povzbudzuje rodičov k tomu, aby do budúcnosti hľadali dohodu sami, za pomoci J. a vyjadruje presvedčenie, že rodičia s právnym vzdelaním, s dobrým spoločenským postavením a najmä s dobrými rodičovskými kompetenciami, ktoré obidvaja majú, sa budú vedieť vždy o potrebách svojej dcéry do budúcnosti dohodnúť. A k tomu ich súd veľmi povzbudzuje.

32. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Podľa § 368 CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania môže len voči súdu a to až po vyhlásení rozhodnutia.